

Efesierbrevet – Vem tror du att du är? – del 10

10 Du är Ljusets barn (Ef 5:1-20) (CJ) 2018-12-09

Inledning

- ❖ Här behöver vi ha med oss nyckeln som vi talat om tidigare: Kraften till att leva ett Kristet liv i helgelse kommer inte från oss själva utan från Andens liv inom oss. Nyckeln till att låsa upp den kraften är att vi bejakar och börjar leva ut nya begär ur ett pånyttfött hjärta.
- ❖ I inledningen av 5:e kapitlet finns ett "Alltså": Det pekar på svaret till frågan, "Hur skall vi nu göra allt detta?"
 - "Tag *alltså* Gud till föredöme" – Hur gör vi det? Vi lever ut nya begär ur ett pånyttfött hjärta som är ett hjärta vänt till Gud. Vi blir lika David som beskrevs som "En man efter Guds hjärta".
 - Vi skall göra det "som Guds älskade barn", det vill säga vi tar Gud till föredöme just i egenskap av att vi har blivit Guds barn och fått ett pånyttfött hjärta.
- ❖ Har vi inte med oss den förförståelsen blir allting som sägs i Ef 5 bara tom legalism.
 - Om du hör den här förkunnelsen och känner fördömelse – granska dina motiv!
 - Det finns ingen fördömelse för den som är i Kristus.
 - Om ditt hjärta har nya begär efter att behaga Gud, och du känner att du kommer till korta, så kommer du att uppleva längtan, och möjligen sorg, men inte fördömelse!
 - Om du hör den här förkunnelsen och känner bedrövelse eller sorg – granska ditt liv!
 - Om det finns områden i ditt liv som blir berörda och du förstår att du behöver gå tillrätta med det inför Gud, vänd dig då till honom – han kan befria och upprätta dig.
 - Sorg över egen synd är en rättmätig och hälsosam reaktion för en kristen, så länge vi inte stannar kvar där utan går vidare bortanför sorgen, vinner seger över synden i andens kraft och kommer ut på andra sidan med en upprättad glädje i Gud.
 - Om du hör den här förkunnelsen och känner glädje och frid – tacka då Gud!
 - Har du vunnit seger på de områden som Paulus här tar upp – tacka Gud som är den som gett dig den segern.
 - Har du aldrig behövt strida på de områdena utan blivit bevarad från fall – tacka Gud ännu mer att han varit så nådefull och god och bevarat dig från prövningar och fall.

10.1 Om det nya livet i Kristus

- ❖ Roten till det nya livet är Kärlek, det slags kärlek som Kristus visat som föredöme då han utgav sig själv för oss som en offergåva åt Gud.
 - Agapekärlek söker inte sitt eget utan utger sig själv för den andre (jfr 1 Kor 13:4-13).
 - Den typen av kärlek, sann kärlek, är Guds eget väsen (1 Joh 4:16).
 - Livet i Kristus strömmar ut ur den kärleken.
- ❖ Sedan nämner Paulus tre specifika aspekter av synd som alla har samma rot.
 - Det finns bara två rotsynder: Avguderi och Högmod.
 - Avguderi: Att tillbe någonting annat än Gud, eller Gud som någonting annat än den han är.
 - Högmod: Att vi sätter oss själva på Guds plats, bortser från Gud och avstår att ära honom.
- ❖ Sexuell omoral – Porneia
 - Samlingsterm för all form av sexuell synd. I praktiken all sexuell aktivitet utanför heterosexuellt äktenskap.
 - Vi kommer in på äktenskap och sexualitet i nästa avsnitt, så vi ska inte djupdyka i bakgrunden till det just nu.
 - Det vi kan konstatera här är kopplingen mellan sexuell omoral och avguderi: Vi hamnar i sexuell omoral därför att vi gjort sexualiteten till en avgud!
- ❖ Orenhet – Akatharsia
 - Betyder ordagrant "smutsig" i fysisk mening. Men även överfört i moralisk mening – att ha ett "smutsigt" sinnelag eller orena motiv.

- Lustfyllt leverne, att ägna sig åt utsvävningar för att tillfredsställa sin egen lusta.
 - Överdriven lyx och flärd på ett moraliskt förkastligt eller överdrivet sätt – utsvävningar.
 - Även här finns en koppling till avguderier: Att sätta egen njutning eller bekvämlighet som en avgud i sitt liv.
- ❖ Girighet – Pleonexia
 - Habegär, ett girigt hungrande efter att ha mer, ett sinne som aldrig får nog och är oförmöget till tacksamhet.
 - Samma ord som i de 10 buden: Du skall icke hava *begär*
 - Kopplingen till avguderier är uppenbar: Att sätta ägodelar eller saker som en avgud i sitt liv.
 - ❖ Slutsats: Den som kontinuerligt lever så utan ånger eller omvändelse bevisar genom sitt liv att han inte är född på nytt.
 - Paulus nämner detta som en kontrollfråga: Ni vet ju detta – se till att det inte är så för någon ibland er.
 - Det här handlar inte om enskilda snesteg eller tillkortakommanden, vi kan alla falla och bli bedragna av vårt eget kött. Det här handlar om en kontinuerlig livsstil i brist på omvändelse.
 - Samtidigt gör Paulus klart för oss: Här gäller nolltolerans – det får inte ens nämnas ibland oss!
 - Vi skall inte låta någon bedra oss med tomma ord: D.v.s. vi skall inte kompromissa på de här områdena därför att vi lyssnat till någon som till namnet är kristen men som med sitt liv visar en tydlig brist på omvändelse.
 - Den som talar så säger Paulus, har gått vilse och talar som olydnadens människor gör och vi behöver ta avstånd ifrån det.

10.2 Skilja sig från världen

- ❖ Det finns två riken: Ett av mörker och ett av ljus.
 - Alla människor tillhör antingen det ena eller det andra av de två rikena, det finns ingen halskugga här.
 - Vi har antingen blivit födda på nytt av Guds ande, adopterats som Guds barn och därmed blivit ljus – eller så är vi fortfarande mörker.
- ❖ Ljusets frukt och mörkrets gärningar.
 - Är vi ljusets barn bär vi ljusets frukt: Godhet, rättfärdighet och sanning.
 - Mörkret bär ingen frukt, enbart ofruktbara gärningar.
 - Allt som görs utifrån mörkret är fruktlöst i dubbel bemärkelse, ger ingenting gott och ger inget bestående.
- ❖ Vi har ingen del i mörkrets ofruktbara gärningar
 - Du kan inte leva med ett ben i varje rike, det måste bli ett avståndstagande
 - Det betyder inte världsfrånvänd utan världsfrånsild: (Joh 17:14-19) Vi är inte längre *av* den här världen, det vill säga vi har blivit heliggjorda, avskilda. Men vi är kvar *i* den här världen, vi har ett uppdrag, ett syfte och en mening med att vara här.
 - Del av det syftet är att avslöja mörkrets ofruktbara gärningar. Vi kan inte böja oss för världens sinnelag, vi behöver stå för det som är rätt inför Gud utan att kompromissa.
- ❖ En tidig väckelsesång – vakna upp du som sover.
 - Troligen ett stycke ur en urkristen hymn.
 - Att vara borta från Kristus är att sova dödens sömn – Ljuset är en möjlighet att vakna upp.

10.3 Förstå Herrens vilja

- ❖ Tänk noga på hur ni lever! (circumspectly)
 - Det här är inte legalism – kom ihåg nycklarna!
 - Det här är receptet på att bli en verkningsfull Jesu lärjunge, en människa som *är* ljus och salt.
 - Att leva som visa människor är motsatsen till världens dårskap, och det här behöver vi vara noga med.
 - Det finns en listig, illvillig, smygande världslighet som nästlar sig in hos kristna så fort den får tillfälle. Det där bekväma, medelklassiga, ”bra nog” tänkandet som är långt ifrån ett radikalt lärjungaskap. Gud hjälpe oss att vi blir fria ifrån det. (Ljumhet, brevet till Laodicea, Upp 3:14-21)

- ❖ Ta väl vara på varje tillfälle. (Friköpa tillfället)
 - Vi behöver se till att vi inte slösar bort våra liv.
 - Du har ett ansvar inför Gud! Det finns cirka 700 000 timmar i ett människoliv, det är din Talent – vad ska du göra med den?
 - Gör det mesta av det du har, ta vara på varje tillfälle att vara ljus.
 - Sträva aldrig efter perfektion, det är slöseri med tid. Sträva istället efter excellens, att göra vad du än gör så väl som det står i din makt att göra det, det ärar Gud och välsignar dina medmänniskor.
- ❖ Berusa er inte med vin.
 - Inte en uppmaning till total avhållsamhet (som man kan tro). Vin var den vanliga måltidsdrycken, men vanligen utspätt och inte särskilt alkoholstarkt.
 - Jesus drack vin – vi har inget behov av att vara heligare än Jesus.
 - Vi skall däremot vara ytterligt försiktiga så att vi inte blir någon annan till fall, och alltid avstå (vad det än gäller) hellre än att förleda någon att handla mot sin tro eller mot sin hälsa.
 - Det här handlar om berusning, att dricka sig full. Paulus säger här: Ni har en långt mycket bättre ”berusning” att tillgå: Låt er fyllas av den Helige Ande istället.

10.4 Fylld av Guds ande

- ❖ I grundtexten är hela vers 19-21 en enda mening skriven i presens aktiv particip, en verbform vi inte använder på samma sätt i modern svenska, men som betecknar en handling som utförs i samband med en annan. I det här fallet är huvud verbet ”Låt er uppfyllas” på Grekiska plēroō i slutet av vers 18. I ordagrann översättning skulle då verben i vers 19-21 bli: Talandes, sjungandes, spelandes, alltid tackandes, underordnande er varandra.
 - Är sådana här detaljer och nyanser viktiga och i så fall varför? Ja – därför att det hjälper oss att både förstå vad texten säger och vad det som texten säger då betyder.
 - Här blir meningen tydligare: Det Paulus uppmanar oss att göra, det blir vi uppmanade att göra *som en konsekvens av* att vi blir fyllda av anden, och i samband med eller under tiden vi är fyllda av anden.
- ❖ Talandes i sång:
 - Andens uppfyllelse får utlopp i sång. Kristna i alla tider har alltid sjungit tillsammans.
 - Här uppmanas vi att ”tala till varandra” med Psalmer (d.v.s. Psaltaren), Hymner, som är lovprisningssånger (t.ex. Marias lovsång) och ”Andlig sång” som är vad vi idag skulle kalla psalmboken i svenska kyrkan eller lovsångsmusik inom frikyrkan.
 - Att ”tala till varandra” betyder här ömsesidig uppbyggelse. I gemensam tillbedjan sker någonting särskilt, som inte sker i personlig andakt. Kroppen kommer samman och blir uppbyggd, den ena kroppsdelen styrker den andra i gemensam tillbedjan till Gud.
- ❖ Sjungandes och spelandes av hjärtat
 - Det här är tillbedjan, att ge sig hän åt att tillbe och upphöja Gud och låta hela hjärtat vara med i den handlingen.
 - Märk här kontrasten mot att berusa sig med vin – det kan vara berusande att ge sig hän i lovsång och tillbedjan. Det är ett rus som bygger upp, en hänförelse som inte leder till lastbarhet utan tvärtom till längtan efter djupare helgelse och närmare relation med Gud.
- ❖ Alltid tackandes Gud
 - Tacksägelse är en naturlig konsekvens av livet i Kristus. När vi till fullo förstår vilken oerhörd gåva vi fått i Kristus så blir den naturliga reaktionen en överflödande tacksamhet.
 - Ett annat sätt att säga samma sak: Om tillbedjan inte leder dig in i tacksamhet till Gud så är det en signal till dig att be Gud uppenbara mer av vem han är och vad han gjort för dig i Kristus.

- ❖ Underordnande er varandra – här kommer vi in på minerat område!
 - ”Att underordna sig” har en otvetydig negativ klang på modern svenska, det låter förnedrande eller åtminstone obehagligt att behöva underordna sig någon annan.
 - Men för Kristna är det inte så, därför att vi tjänar en Herre som själv underordnade sig.
 - Jesus går helt på tvärs med världens sätt att tänka och säger precis tvärtemot vad världen lär: Att underordna sig är makt: Den som vill vara störst bland lärjungarna, skall vara allas slav!
 - Här talar Paulus om ömsesidigt underordnande, och det handlar om att välja att gå in under, att frivilligt ställa sig under, den ordning som råder i Guds rike, och att göra det med glädje.
 - Det handlar om tjänande, det handlar om Kristuslikhet, det handlar om att leva ett andefyllt liv i relation till dina kristna syskon.

10.5 Slutsats: Du är ljusets barn – det måste få konsekvenser.

- ❖ Om du är ett ljusets barn, så märks det i ditt liv. Det kan inte undgå att märkas.
- ❖ Gud är den som är god, och han är den som gör denna förvandling i ditt liv och den som ger kraften. Men han har inrättat det så att du behöver bejaka kraften för att den ska bli verksam i ditt liv.
- ❖ Var noga med ditt liv! Tänk igenom hur du lever, hur du förvaltar din tid, hur du förvaltar dina gåvor. En dag skall du avlägga räkenskap inför honom som gett dig gåvan. Han dömer dig inte, men du kommer ha en jublande underbar glädje av att ha gjort det mesta av det Gud gett dig, att få höra orden ”Väl gjort, du gode och trogne tjänare. Gå in till vilan hos din Herre”
- ❖ Lev ett liv fyllt av anden: Uppbygg dina syskon! Lovsjung din Gud! Ge dig hän i tillbedjan! Låt tacksamheten överflöda! Välj att med glädje gå in under Guds ordning – där ligger den stora välsignelsen fördold!

AMEN!

Instuderingsfrågor:

- ❖ Om du är helt ärlig inför dig själv: Vilken är din spontana känslomässiga reaktion på den här texten och undervisningen? Är det fördömelse, bedrövelse eller glädje?
- ❖ Vad är skillnaden mellan att vara världsfrånvärd och att vara världsfrånskild? Kan du förklara och utveckla ditt resonemang kring det utifrån Joh 14:19?
- ❖ Har du bett Gud om en vision för ditt liv? Om inte – är du villig att göra det? Om du har bett Gud om en vision, vad svarade han dig, och är du på väg dit? Har du en plan för hur du når åt det hållet?
- ❖ Har du ett liv fyllt av Guds ande, lovsjunger du av hjärtat? Ger du dig hän i tillbedjan? Överflödar du i tacksamhet? Om du upplever att det är tomt eller tunt på något av de områdena, ta en stund just precis nu och be Gud att han ger dig mer av Andens liv. Läs sedan Lukas 11:11-13 och ta tag i det löfte som Jesus ger där.